

T.C.
YARGITAY

9. Hukuk Dairesi

Esas No: 2023/4583

Karar No: 2023/8010

Karar Tarihi: 29-05-2023

YARGITAY KARARI

YARGITAY KARARI

MAHKEMESİ: ... Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesi

Taraflar arasındaki arabuluculuk anlaşma tutanağının iptali ve işe iade davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın kabulüne karar verilmiştir.

Kararın davalı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine Bölge Adliye Mahkemesince, İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılmasına ve arabuluculuk anlaşma tutanağının iptaline ilişkin davanın tefrik edilerek bekletici mesele yapılmak suretiyle yargılamanın yürütülmesi amacıyla dosyanın İlk Derece Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir.

Kaldırma kararı sonrası yapılan yargılamada İlk Derece Mahkemesince arabuluculuk tutanağının iptaline yönelik davanın tefrik edilerek işbu esasa kaydedilmesine karar verilmiş olup arabuluculuk tutanağının iptaline yönelik işbu davanın reddine karar verilmiştir.

Kararın davacı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince başvurunun esastan reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin davalıya ait işyerinde 27.07.2015 tarihinde çalışmaya başladığını ve çalışmasına devam ederken iş sözleşmesinin davalı işveren tarafından 28.08.2019 tarihinde hiçbir gerekçe gösterilmeksizin tazminata hak kazanacak şekilde feshedildiğini, davacı müvekkilinin 28.08.2019 tarihinde 00.00-08.00 vardiyasında çalıştığını ve çalışma bitiminde davacı müvekkiliyle birlikte diğer iki çalışanın muhasebe birimine çağrılarak işten çıkartıldıklarının kendilerine bildirilerek aynı ... işyeri aracılığıyla sonradan arabulucu olduğu öğrenilen bir kişinin ofisine götürülerek bir kısım kıdem ve ihbar tazminatının arabuluculuk kurumu vasıtasıyla ödendiğini, arabuluculuk sürecinin usul ve kanuna aykırı yürütüldüğünü, davacı müvekkilinin arabuluculuk süreci hakkında hiçbir şekilde aydınlatılmadığını, haklarının anlatılmadığını ve iradesinin fesada uğratıldığını, davacı müvekkilinin gittiği yerin arabuluculuk ofisi olduğunu bilmeden gittiğini, iş sözleşmesinin 28.09.2019 tarihinde feshedildiği ve arabuluculuk sürecinin de aynı ... başlatılarak saat 11.00 civarında bitirildiğini, arabuluculuk sürecinin müvekkilinin hukuki danışmanlık almasına imkân tanınmadan yürütüldüğünü, davacı müvekkiline iş sözleşmesinin feshedildiği ... daha ne olduğunu anlayamadan işverence belirlenen arabuluculuk bürosuna götürülerek önceden hazırlanmış olan evrakın kendisine imzalatıldığını, arabuluculuk tutanağında davalı işyerinde herhangi bir iş kazası geçirmeyen davacı müvekkilinin iş kazası ve meslek hastalığından kaynaklı tazminat alacağını dahi görüşmelere konu edildiğini, arabuluculuk ücretinin tamamen davalı işverence karşılandığını, arabuluculuk sürecinin hukuka, ahlaka ve mesleğin etik kurallarına uygun yürütülmediğinden geçersiz olduğunu ileri sürerek

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; arabuluculuk nezdinde anlaşılan hususlarda dava açılmasının mümkün olmadığını, taraflarca iş sözleşmesinin her iki tarafında da haklarını güvenceye alacak ve hukuki niteliği olacak şekilde sonlandırılması için 28.08.2019 tarihinde arabulucuya başvurularak arabuluculuk anlaşma tutanağının düzenlendiğini, davacı tarafın tüm alacaklarının işbu arabuluculuk görüşmesiyle tutanağa bağlandığını, arabuluculuk faaliyeti sonucunda anlaşmaya varılması hâlinde üzerine anlaşma yapılan hususlar hakkında taraflarca dava açılmayacağını, davacı tarafından arabuluculuk sürecinin geçersiz olduğu ve iradesinin fesada uğratıldığı yönündeki iddiaların ... dışı olduğunu savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; dinlenen davacı tanıklarının davacının arabuluculuk sürecinin ne şekilde işlediği noktasında görgüye dayalı bilgilerinin bulunmadığı ve iş sözleşmeleri de benzer şekilde feshedilen söz konusu tanıkların dahi arabuluculuk sürecinde herhangi bir zorlama ve baskıda bulunulmadığını beyan etmeleri karşısında davacı tarafından arabuluculuk sürecinde iradesinin fesada uğratıldığı hususunun ispatlanmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. İstinaf Sebepleri

Davacı vekili; müvekkilinin iş sözleşmesinin feshi ve akabindeki arabuluculuk süreci incelendiğinde yaşananların işverence önceden kurgulandığının kolaylıkla tespit edildiğinin anlaşılacağını, müvekkili ve diğer iki çalışan olmak üzere toplam 3 işçinin 28.08.2019 tarihinde muhasebe birimine çağrıldığını ve işten çıkartıldıklarının bildirildiğini, bu bildirimin yapılmasının hemen ardından arabuluculuk ofisine götürüldüklerini, saat 08.30 civarında iş sözleşmesi feshedilmiş olan davacı ve diğer iki işçinin henüz olayı ailelerine bile anlatma fırsatı olmadan derhâl ihtiyari arabuluculuk için aynı arabulucuya gittiklerini, saat 09.30 civarında davalı Firmanın kendi vekiline ulaşarak vekilin arabuluculuk ofisine gelmesi ile arabuluculuk sürecinin başladığını, 1-2 saat içinde tüm sürecin bitmesinin hayatın doğal akışına uygun olmadığını, dinlenen tanıkların ifadelerinde de açıkça usule ve hukuka uygun bir arabuluculuk süreci yaşanmadığını beyan ettiklerini, arabuluculuk sürecinde işçilere ayrıntılı şekilde bilgi verilmemesinin, tutanakları imzalamaları hâlinde işe davası açma haklarının ortadan kalkacağını söylenmemesinin ısrarla arabuluculuk evrakının imzalanması ile tazminatlarının ödeneceğinin söylenmesinin aslında üstü kapalı bir zorlama, baskı ve psikolojik algı yaratılması olduğunu ileri sürerek davanın kabulüne karar verilmek üzere İlk Derece Mahkemesi kararının ortadan kaldırılması istemi ile istinaf yoluna başvurmuştur.

C. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; arabuluculuk tutanağında davacının imzasının inkâr edilmediği, iş sözleşmeleri benzer şekilde feshedilen her iki davacı tanığının da bizzat davacının arabuluculuk görüşmeleri sırasında iradesinin fesada uğratıldığına dair bir beyanda bulunmadıkları, dolayısıyla davacının anlaşma tutanağı tanzim edilirken iradesinin fesada uğratıldığına dair iddiasını ve arabulucunun tarafsız olmadığına ilişkin iddiasını ispat edemediği, davacının bu tutanak ile anlaşılan konularda eldeki davayı açamayacağından davanın usulden reddine karar

verilmesinin isabetli olduğu gerekçesi ile davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili; istinaf başvurusunda belirttiği gerekçelere dayanarak davanın kabulüne karar verilmek üzere Bölge Adliye Mahkemesi kararının ortadan kaldırılması ve İlk Derece Mahkemesi kararının bozulması istemi ile temyiz yoluna başvurmuştur.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, arabuluculuk sürecinin kanuna uygun şekilde yürütölüp yürütölmediğine ve buna göre dava konusu ihtiyari arabuluculuk anlaşma tutanağının iptalinin gerekip gerekmediğine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

1. 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun (6325 sayılı Kanun) \"Amaç ve kapsam\" kenar başlıklı 1 ... maddesinin ikinci fıkrasının ilgili bölümü şöyledir:

\"Bu Kanun, yabancılık unsuru taşıyanlar da dâhil olmak üzere ancak tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri iş veya işlemlerden hukuk uyuşmazlıklarının çözölmesinde uygulanır ...\"

2. 6325 sayılı Kanun'un \"Tanımlar\" kenar başlıklı 2 nci maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

\"...

(b) Arabuluculuk: Sistematiik teknikler uygulayarak, görüşmek ve müzakerelerde bulunmak amacıyla tarafları bir araya getiren, onların birbirlerini anlamalarını ve bu suretle çözümlerini kendilerinin üretmesini sağlamak için aralarında iletişim sürecinin kurulmasını gerçekleştiren, tarafların çözüm üretmediklerinin ortaya çıkması hâlinde çözüm önerisi de getirebilen, uzmanlık eğitimi almış olan tarafsız ve bağımsız bir üçüncü kişinin katılımıyla ve ihtiyarî olarak yürütölün uyuşmazlık çözüm yöntemini,

...

ifade eder\"

3. 6325 sayılı Kanun'un \"İrâdi olma ve eşitlik\" kenar başlıklı 3 üncü maddesi şöyledir:

\"(1) Taraflar, arabulucuya başvurmak, süreci devam ettirmek, sonuçlandırmak veya bu süreçten vazgeçmek konusunda serbesttirler. (Ek cümle:6/12/2018-7155/22 md.) Şu kadar ki dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin 18/A maddesi hükmü saklıdır.

(2) Taraflar, gerek arabulucuya başvururken gerekse tüm süreç boyunca eşit haklara sahiptirler.\"

4. 6325 sayılı Kanun'un 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına göre arabulucu görevini özenle, tarafsız bir biçimde ve şahsen yerine getirir.

5. 6325 sayılı Kanun'un 11 ... maddesinin birinci fıkrasında arabulucunun, arabuluculuk faaliyetinin başında, tarafları arabuluculuğun esasları, süreci ve sonuçları hakkında gerektiği gibi aydınlatmakla yükümlü olduğu düzenlenmiştir.

6. 6325 sayılı Kanun'un \"Arabulucuya başvuru\" kenar başlıklı 13 üncü maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

\" Taraflar dava açılmadan önce veya davanın görülmesi sırasında arabulucuya başvurma konusunda anlaşabilirler. Mahkeme de tarafları arabulucuya başvurmak konusunda aydınlatıp, teşvik edebilir.\"

7. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 369 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 370 ve 371 ... maddeleri.

3. Değerlendirme

1. Bölge adliye mahkemelerinin nihai kararlarının bozulması 6100 sayılı Kanun'un 371 ... maddesinde yer ... sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

2. İlk Derece Mahkemesinin tefrik kararı sonrası 2022/86 Esas sayısına kayıtlı işbu dava ihtiyari arabuluculuk tutanağının iptaline yöneliktir. Mahkemece yukarıda belirtilen gerekçeler ile iptal davasının esastan reddine karar verilmiştir. Bölge Adliye Mahkemesince arabuluculuk tutanağında davacının imzasının inkâr edilmediği, iş sözleşmeleri benzer şekilde feshedilen her iki davacı tanığının da bizzat davacının arabuluculuk görüşmeleri sırasında iradesinin fesada uğratıldığına dair bir beyanda bulunmadıkları, dolayısıyla davacının anlaşma tutanağı tanzim edilirken iradesinin fesada uğratıldığına dair iddiasını ve arabulucunun tarafsız olmadığına ilişkin iddiasını ispat edemediği gerekçeleriyle davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin yapılan değerlendirme yerinde ise de; \" davacının bu tutanak ile anlaşılan konularda eldeki davayı açamayacağından davanın usulden reddine karar verilmesinin\" yerinde olduğunun belirtilmesi dosya kapsamına uygun düşmemektedir. Zira tefrik sonrası yargılamasına devam olunan işbu dosya tutanak ile anlaşılan konular bakımından açılmış işe iade davası mahiyetinde olmadığından; ayrıca işbu davanın esastan reddine karar verildiği hususları dikkate alındığında gerekçenin ilgili kısmının yerinde olmadığı değerlendirilmiş olup başvurunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının bu ilave gerekçe ile yerinde olduğu anlaşılmaktadır.

3. Temyizen incelenen karar, tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere, uyuşmazlığa uygulanması gereken hukuk kuralları ile hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, dava şartlarına, yargılama ve ispat kuralları ile kararda belirtilen gerekçelere göre usul ve kanuna uygun olup davacı vekili tarafından temyiz dilekçesinde ileri sürülen nedenler kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının 6100 sayılı Kanun'un 370 ... maddesinin birinci fıkrası uyarınca ONANMASINA,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

29.05.2023 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.